

regionaalhistorischcentrum
Vecht en Venen

publieks-
jaarplan
2014

Inleiding	5
------------------	---

Aansluiting gemeente Weesp	7
----------------------------	---

In het kort	9
-------------	---

Toelichting Jaarplan

Kerntaak: Dienstverlening	12
---------------------------	----

Kerntaak: Toezicht	15
--------------------	----

Kerntaak: Educatie en publieksbereik	18
--------------------------------------	----

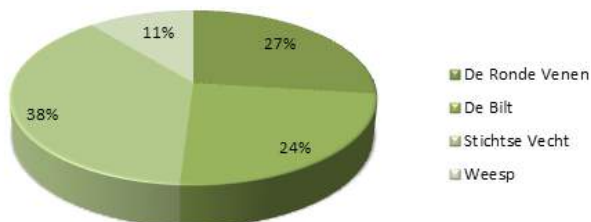
Kerntaak: Borging	21
-------------------	----

Inleiding

Het RHC is de afgelopen twee jaar gegroeid. Wij zijn nu op de helft van de beleidsperiode 2012-2015 (Visie 2012-2015). Dit is een moment om kort achterom te kijken. Het RHC is een betrouwbare samenwerkingspartner geworden voor allerlei verenigingen, instellingen en de deelnemende drie gemeenten. In gezamenlijkheid worden er tentoonstellingen georganiseerd, websites gelanceerd en publicaties uitgebracht. Ook is het RHC een gesprekspartner geworden voor de gemeenten op het gebied van digitaal informatiebeheer.

Dat het RHC veel te bieden heeft blijkt wel uit het feit dat de gemeente Weesp het RHC heeft benaderd. Het college heeft op 2 juli besloten toe te willen treden tot gemeenschappelijke regeling. Wij zijn, om de titel van de huidige publiekstentoonstelling te gebruiken, *Voortvarend in de Vechtstreek*.

Het RHC Vecht en Venen richt zich in 2014 op een goede en efficiënte uitvoering van de wettelijke taken. Dit doen wij door te investeren in de kennis van de huidige formatie en het slim combineren van taken. Op het gebied van onze publiekstaak gaan wij een groter en meer divers publiek bereiken met minder. Digitalisering en een sterk cultureel netwerk maken dit mogelijk.

Figuur 1: Verdeling deelnemers Gemeenschappelijke Regeling op basis van aantal meters archief en inwonersaantal

De kleine kernen

In het werkgebied van het RHC Vecht en Venen zijn bijna zeventig oude kernen waaruit in de loop der eeuwen de huidige drie gemeenten zijn ontstaan. De burgers voelen zich vaak eerder verbonden met een kern dan met de grotere gemeente. De eigenheid van de kern komt tot uitdrukking met het bewaarde erfgoed en het verleden. Het RHC bewaart en stelt dit erfgoed beschikbaar. Het RHC faciliteert en stimuleert de samenleving kennis te nemen van het lokale verleden. Het RHC draagt, in opdracht van de gemeenten, zorg voor de archieven. Dit geldt niet alleen voor de oude archieven maar ook voor de actuele archiefvorming van zowel gemeenten als particulieren.

Toetreding gemeente Weesp

Het college van de gemeente Weesp heeft op 2 juli 2013 besloten toe te willen treden tot de gemeenschappelijke regeling. De aansluiting van de gemeente Weesp heeft voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling de volgende gevolgen:

Financieel: De schaalvergroting van het RHC biedt economisch voordeel. De kwaliteit van de taakuitvoering voor de huidige drie deelnemers kan nog verder worden verbeterd terwijl de kosten dalen. Dit is mogelijk door het slim en efficiënt combineren en uitvoeren van de wettelijke taken.

Advisering en toezicht: Schaalvergroting geeft ruimte voor specialisatie op het gebied van digitaal duurzaam informatie beheer. De gemeenten kampen met het complexe vraagstuk van de duurzame toegankelijkheid en betrouwbaarheid van hun digitale informatie. Het RHC is toezichthouder op de gemeentelijke informatiehuishouding en vanuit die rol ook adviseur. Deze vraagstukken vragen om specialistische kennis. Door de aansluiting van de gemeente Weesp heeft het RHC de mogelijkheid te groeien en binnen de formatie met allrounders ook ruimte te creëren voor specialisaties.

Collectievorming: De collectie van het RHC wordt nog aantrekkelijker voor het publiek. Het gemeentearchief van Weesp is een klein maar bijzonder archief. Weesp heeft een rijke geschiedenis en ontving in 1355 stadsrechten, mede vanwege de strategische ligging tussen gebieden van de graven van Holland en Utrecht. Het oudste stuk van de huidige collectie van het RHC Vecht en Venen dateert uit zestiende eeuw. In de collectie van Weesp is een charter aanwezig van twee eeuwen eerder en dateert uit de veertiende eeuw. Met de aansluiting van Weesp wordt dus niet alleen een financieel voordeel behaald. Tegelijkertijd wordt de collectie van het RHC nog interessanter voor het publiek.

In het kort

Het RHC staat in 2014 voor de volgende uitdagingen:

Financieel: Het RHC Vecht en Venen heeft opdracht vast te houden aan de nullijn.

Publiekstaak: De samenleving wordt steeds digitaler en de burger en de ambtenaar verwachten een goede digitale dienstverlening.

Toezichtstaak: Het RHC heeft als taak uitvoering te geven aan het versterkte archieftoezicht in navolging van de wet Revitalisering Generiek Toezicht. Dit betekent in de praktijk een verzwaring van het wettelijk archieftoezicht vanuit het RHC. Daarnaast brengt het RHC onderscheid aan tussen de wettelijke toezichtrol en de rol als adviseur voor de ambtelijke organisatie op het gebied van informatiebeheer.

Organisatie: Het gemeentearchief Weesp wordt samengevoegd met het RHC Vecht en Venen. Dit is een organisatorische uitdaging waarbij de werkprocessen van het RHC Vecht en Venen worden heringericht.

Het RHC maakt voor 2014 de volgende keuzes:

Financieel: De autonome kostenstijging wordt opgevangen door natuurlijk verloop binnen de formatie. Dit heeft tot gevolg dat de dienstverlening op het gebied van paleografie en genealogie vermindert. Daartegenover staat dat de klant voor deze dienstverlening steeds beter terecht kan op internet en bij de historische kringen.

Publiekstaak: Om ruimte te maken voor de ontwikkeling en uitvoering te geven aan digitale dienstverlening moet er bespaard worden op andere taken. Dit doet het RHC door de openingstijden van de fysieke studiezaal te beperken.

Toezichtstaak: Het RHC vangt de taakverzwaring op binnen de eigen formatie. Om dit te realiseren investeert het RHC in de kennis binnen de eigen formatie en combineert de adviestaken voor de gemeenten op een efficiënte en slimme manier. Om de adviesrol en de toezichttaak goed te kunnen scheiden wordt samenwerking op het gebied van toezicht met Het Utrechts Archief gecontinueerd.

Organisatie: De toetreding van de gemeente Weesp leidt tot een taakverzwaring. Het RHC vangt dit op door de parttime medewerker van het gemeentearchief Weesp over te nemen.

Kerntaak: Dienstverlening

Online dienstverlening is niet meer weg te denken in onze samenleving. Onze klanten (burger en ambtenaar) verwachten via internet de gewenste informatie te kunnen vinden. Voor bijzondere en historische stukken komt men natuurlijk nog altijd graag naar de studiezaal, maar wel pas nadat men online contact heeft gehad met de archiefinstelling. Het RHC zet dus in op digitale dienstverlening.

Om een grotere inzet op digitale dienstverlening te kunnen realiseren met dezelfde middelen wordt er op de fysieke dienstverlening bespaard. De digitale studiezaal is altijd en overal beschikbaar maar de openingsuren van de fysieke studiezaal worden beperkt.

De afgelopen twee jaar zijn de werkprocessen van het RHC Vecht en Venen grotendeels geautomatiseerd. Het archiefmanagementsysteem Mais Flexis van De Ree archiefsystemen maakt het mogelijk de collectie digitaal beschikbaar te stellen voor de klant en ook online ondersteuning te bieden. Via de vernieuwde website is vanaf 1 januari 2014 het mogelijk om dwars door alle toegangen en scans van het RHC

Vecht en Venen te zoeken. Voor hulp kan de klant direct een chat starten met de medewerker van de archiefdienst of een e-mail sturen.

Om deze dienstverlening verder uit te werken en uit te voeren zijn de volgende keuzes gemaakt:

1. De nadruk bij onze dienstverlening ligt in 2014 op de digitale studiezaal. De openingstelling van de fysieke studiezaal in Breukelen wordt teruggebracht van vier dagen naar drie dagen. Ook de avondopenstelling op dinsdag vervalt. Op deze manier komt er tijd vrij voor digitale dienstverlening. Digitale dienstverlening bestaat uit een snelle respons op e-mail, contactmogelijkheid via chat en inzet van andere sociale media.
2. Een digitale studiezaal bestaat uit een professionele website en database met kwalitatief goede toegangen en scans. De digitale toegangen worden in 2014 verbeterd en aangevuld.
3. In 2014 wordt het digitaliseringsplan herijkt en vernieuwd. Ten eerste vanwege de collectie uitbreiding met de Weesper archieven. De meest kwetsbare en meest geraadpleegde bronnen komen in aanmerking voor digitalisering. Daarnaast is herijking gewenst vanwege de huidige ontwikkelingen op het gebied van digitalisering.

Online toegankelijk

In enkele jaren tijd is het publiek van de archiefinstelling radicaal veranderd. Het aantal trouwe studiezaalbezoeker zal de komende jaren verder afnemen. De groep historisch geïnteresseerden groeit echter explosief. Deze groep is niet alleen groter maar ook meer divers qua leeftijd en achtergrond. Denk hierbij aan de Wikipedia-generatie, mensen die verminderd mobiel zijn of verhuisd zijn naar een ander deel van het land. Deze nieuwe klanten zoeken bijna uitsluitend de informatie via internet.

Archief 2020

“ De samenleving en de overheid digitaliseren zeer snel. Het is aan de archiefinstellingen om het archief van de toekomst nu in te richten. Want alleen door nu te anticiperen op de digitale toekomst, zorgen we ervoor dat zowel de archiefvormer (*lees: de gemeente*) als de archiefbewaarplaats klaar zijn voor die nieuwe realiteit, zodat de samenleving een bruikbaar archief tot haar beschikking heeft.”

Programmaplan 2013-2016. i.o.v. het Ministerie van OC&W

Kerntaak: Toezicht

Het toezicht op de informatiehuishouding bij de deelnemende gemeenten heeft door nieuwe regelgeving een andere vorm gekregen. Daarnaast groeit de vraag om advisering vanuit de ambtelijke organisaties en ondersteuning bij inrichting van de informatiesystemen en informatiebeheer. Het risico dat archiefbescheiden in een digitale omgeving vroegtijdig verloren gaan is groot en heeft directe gevolgen voor de bedrijfsvoering en voor de mogelijkheid van de gemeenten zich op basis van deze digitale informatie te verantwoorden. De controleerbaarheid en betrouwbaarheid van informatie valt of staat met de kwaliteit van de informatievoorziening.

De invoering van de wet Revitalisering Generiek Toezicht betekent voor het RHC een taakverzwaring. Vanuit de VNG is geadviseerd voor de jaarlijkse verslaglegging gebruik te maken van verschillende nieuwe instrumenten zoals de KPI's en het op te richten Strategisch Informatie Overleg. Wij vangen de taakverzwaring naar vermogen op in de huidige formatie door investering in de kennis en door het slim combineren van bijeenkomsten voor de vier gemeenten. Het in 2013 opgerichte platformoverleg is hiervan een voorbeeld.

Het RHC gaat zich meer dan voorheen richten op het adviseren van de gemeenten. Tegelijkertijd voeren wij onze wettelijke toezichtstaak uit. Om toezicht en advisering niet in conflict te laten komen wordt de samenwerking met het Utrechts Archief op het gebied van toezicht gecontinueerd.

Om de kerntaak toezicht uit te kunnen voeren zijn de volgende keuzes gemaakt:

1. Schaalvergroting geeft ruimte voor specialisatie op het gebied van digitaal duurzaam informatie beheer. Om een gesprekspartner en adviseur te kunnen zijn van de afdelingen I&A en DIV van de deelnemende gemeenten moet de kennis van het RHC up to date zijn. Het RHC investeert in 2014 extra in kennisuitbreiding van de medewerkers.
2. Het RHC heeft in 2013 een nieuw toezichtsbeleid 2014-2017 opgesteld. Met de inzet van vier instrumenten worden de taken op het gebied van archiefinspectie en advisering op een efficiënte en goede manier uitgevoerd.
3. De samenwerking met Het Utrechts Archief voor de inspectiestaat in 2013 is positief ervaren en wordt in 2014 gecontinueerd.

Duurzame toegankelijkheid

Het ontwikkelen van oplossingen voor de duurzaamheid en betrouwbaarheid van digitale archieven is de grootste opgave waar het archiefwezen, DIV en I&A voor staan. De vraag vanuit de ambtelijke organisatie aan het RHC om advisering en ondersteuning op het gebied van informatiebeheer en systemen groeit. Daarnaast heeft het RHC een wettelijke rol als toezichthouder. Deze rollen moeten onderscheiden worden zodat een situatie waarin het RHC toezicht houdt op onderdelen waarop is geadviseerd wordt vermeden.

Landelijke ontwikkelingen archieftoezicht

De Erfgoedinspectie zet in om samen met de gemeentelijke, provinciale en waterschapstoezichtshouders een gemeenschappelijk kader te formuleren en zo een leidraad voor een gezamenlijke werkwijze in het archieftoezicht in Nederland tot stand te brengen. Het toezichtkader bevat elementen als risicobepaling, toetsingskader, interventiestrategie en rapportage. De implementatie van de overeengekomen kaders krijgt vanaf 2015 haar beslag.

(Oog voor kwaliteit. Werkprogramma 2013-2014. Ministerie OC&W)

Kerntaak: Educatie en publieksbereik

Het RHC richt zich bij het behoud en de presentatie van het erfgoed op de oude kernen in het werkgebied. Dit betekent dat het lokale verleden zichtbaar en herkenbaar is en blijft binnen een regionale context. Om het erfgoed in de kern zichtbaar en toegankelijk te houden heeft het RHC Vecht en Venen een sterk netwerk in de regio en ondersteunt en werkt actief samen met de historische en culturele (vrijwilligers)verenigingen en instellingen. Samen met de historische kringen en lokale instellingen zoals musea en bibliotheken worden erfgoedprojecten opgezet, archiefonderzoek gefaciliteerd en kennis van het lokale verleden gestimuleerd.

Het RHC Vecht en Venen ontwikkeld jeugdeducatie projecten vanaf 2014 altijd in samenwerking met andere partijen zoals historische kringen, verenigingen, musea, bibliotheken en onderwijsorganisaties. Het primair onderwijs wordt bediend door *Kunst Centraal*, een door de overheid gesubsidieerde instelling op het gebied van cultuureducatie. Het RHC werkt in 2014 samen met deze organisatie in de vorm van het uitvoeren van voorbereidend historisch onderzoek voor de producten en het aanbieden van onze locatie voor activiteiten.

Het voortgezet onderwijs is ontdekt door de historische vrijwilligersorganisaties zoals de historische kringen en de lokale musea. Het RHC ondersteunt deze ontwikkeling door professioneel advies te geven aan de vrijwilligers. In Weesp zal het RHC de al bestaande educatieve producten aanbieden in samenwerking met het gemeentemuseum.

De afgelopen twee jaar was het RHC regelmatig enthousiaste initiatiefnemer en samenwerkende partner van lokale projecten op het gebied van volwasseneneducatie in Stichtse Vecht, De Ronde Venen en De Bilt. Voorbeelden zijn de tentoonstelling *Voortvarend in de Vechtstreek* en de website en reizende tentoonstelling *Venen op de kaart*. De erfgoedprojecten hebben een educatief karakter en bereiken een breed publiek van volwassenen en vergroten de historische kennis van het lokale en regionale verleden. Deze projecten werden in 2013 ondersteund door diverse lokale en nationale fondsen. Het RHC levert een bijdrage in de vorm van de inzet van een halve formatieplaats. In 2014 zetten wij deze lijn voort.

Om de kerntaak educatie en publieksbereik uit te voeren zijn de volgende keuzes gemaakt:

1. Om met hetzelfde aantal arbeidsuren meer te kunnen doen, ondersteunt en werkt het RHC samen met lokale en regionale partijen voor het ontwikkelen historische en culturele projecten ten behoeve van het vergroten van het publieksbereik. Het RHC ontwikkelt geen eigen producten meer.
2. De financiering van tentoonstellingen, thema-websites en projecten worden volledig gedragen door het aantrekken van subsidies en giften.

Kerntaak: Borging

Het borgen van de collectie bestaande uit gemeentearchieven en niet-gemeentearchieven uit het werkgebied is een van de opdrachten die gesteld is aan het RHC Vecht en Venen vanuit de gemeenten. Om dit te bereiken plegen wij materiele zorg, bewerking en acquisitie.

De gemeentearchieven komen na twintig jaar in aanmerking voor overdracht naar de archiefbewaarpplaats. Naast overheidsarchief acquireert het RHC ook particulier archief. Deze archieven zijn zeer geliefd bij het publiek en verrijken de collectie. In 2014 gaat het RHC een onderzoek verrichten naar de particuliere archieven in onze collectie en een acquisitielijst en een ontzamellijst opstellen. In het vernieuwde acquisitiebeleid zal het RHC actief erfgoed acquireren en afstoten per kern. De belangrijkste archieven krijgen een plek bij het RHC. Overigens wordt de materiele verzorging en ontsluiting van de particuliere archieven verzorgd door onze ruim dertig enthousiaste vrijwilligers in Breukelen en Weesp onder begeleiding van de professionals.

Toegankelijkheid van de collectie is noodzakelijk om de collectie te kunnen gebruiken en benutten. In 2014 staan de

overzichten van alle archieven en collecties online. De kwaliteit van de beschrijvingen verschilt. In 2014 realiseert het RHC dat alle archieven op basisniveau ontsloten zijn. Daarnaast gaat het RHC zich ook richten op de beeldcollectie. De digitalisering en ontsluiting van deze collecties heeft een grote meerwaarde voor een breed publiek. Onder begeleiding van een professional gaan vrijwilligers trefwoorden toekennen aan gescande beeldcollecties. Op die manier kan klant de beeldcollecties op onze website bekijken en doorzoeken.

Om de kerntaak borging uit te kunnen voeren zijn de volgende keuzes gemaakt:

1. Om de kwaliteit van de collectie te handhaven herijken en vernieuwen wij het acquisitiebeleid.
2. De collectie is vooral waardevol voor de samenleving als de collectie gebruikt en benut wordt door de samenleving. Om de collectie voor een breder publiek toegankelijk te maken verricht het RHC een kwaliteitsslag op de digitale ontsluiting van de archieven. In navolging van de genealogische bronnen wordt nu de beeldcollectie verder gedigitaliseerd en ontsloten voor het publiek.

Colofon

Breukelen, juli 2013

Het RHC Vecht en Venen is het samenwerkingsverband op archiefgebied tussen de gemeenten De Bilt, De Ronde Venen en Stichtse Vecht. Vanaf 2014 sluit Weesp aan.

Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen
Schepersweg 6e
3621 JK Breukelen
Postbus 120
3620 AC Breukelen
telefoon: 0346-259425
e-mail: info@rhcvechtenvenen.nl
website: <http://www.rhcvechtenvenen.nl>
twitter: @rhcvv

afb. pagina 2: Jodenkerkhof, De Bilt, ca. 1938
afb. pagina 11: Burgemeestersvrouw en chauffeur,
Abcoude, ca. 1905
afb. pagina 23: exterieur theekoepel, Oud-Over
afb. pagina 24: Interieur theekoepel, Oud-Over.

Tekst: Bernadine Ypma MA
Foto's: collectie RHC Vecht en Venen
Ontwerp cover: Annemarie Zijl
Ontwerp binnenwerk: Bart de Zwart